

Sygn. akt I Ca 569/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Barbara Bojakowska

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2023 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. K.

przeciwko Skarbowi Państwa – Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasom Państwowym Nadleśnictwu W. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 26 października 2022 roku, sygn. akt I C 727/19

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda Z. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa**

– Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo W.

w W. 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia wyroku stronie powodowej do dnia zapłaty;

3. **ustala i przyznaje adwokat K. Ś. kwotę 1476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, którą to kwotę nakazuje wypłacić ze środków budżetowych Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieluniu.**

Sygn. akt I Ca 569/22

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Wieluniu w sprawie z powództwa Z. K. przeciwko Skarbowi Państwa – Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasom Państwowym Nadleśnictwu W. w W. o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powoda 827,67 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12 października 2019 r. do dnia zapłaty (pkt 1), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 2), przyznał od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Wieluniu na rzecz adwokata K. J. - Ś. 660 zł z 23% podatkiem od towarów i usług przewidzianym w przepisach o podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi Z. K. z urzędu (pkt 3) oraz obciążył powoda kosztami postępowania na rzecz pozwanego (pkt 4).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

Powód w dniu 16 kwietnia 2019 r. zgłosił szkodę łowiecką w uprawie żyta na działkach w J. numer 45/1 i 46/1. W dniu 19 kwietnia 2019 r. przedstawiciele pozwanego Nadleśnictwa dokonali z udziałem powoda oględzin uszkodzonej uprawy stwierdzając miejscowe ślady żerowania zwierzyny – saren i jeleni i tropy jeleni. W protokole oględzin określając jakość uprawy wskazano na jej zachwaszczenie i nierównomierne wschody. Szacunkowy obszar uprawy określono na 4,65 ha, a szacunkowe zniszczenie uprawy na 10%. Powód wniósł zastrzeżenia do protokołu podnosząc, iż uprawa jest drastycznie zniszczona, zboże nie mogło wyrosnąć przez wgniecenia dokonane przez zwierzynę. Powierzchnia uprawy wynosi 4,96 ha, a jej zniszczenie powód określił na minimum 60%. W dniu 30 kwietnia 2019 r. na skutek odwołania powoda dokonano ponownych oględzin uprawy z udziałem przedstawiciela Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, przedstawiciela Nadleśnictwa, przedstawiciela Ośrodka Doradztwa Rolniczego i powoda Z. K.. W protokole oględzin ustalono, iż szkodę w uprawie żyta ekologicznego wyrządziły jelenie i sarny, stan i jakość uprawy oceniono na 3 stwierdzając, iż na powierzchni uprawy występuje duża ilość chwastów, a warunki wilgotnościowe są zmienne, w zależności od miejsca uprawy, od złych do dobrych. Obszar uprawy zmierzono dalmierzem i określono na 4,81 ha, a szacunkowy procent zniszczenia na 10%. Stwierdzono, iż występują szkody punktowe. Przedstawiciel Ośrodka Doradztwa Rolniczego w uwagach podniósł błędy w agrotechnice, a powód zarzucił, iż uprawa jest wyniszczona, żyto wdeptane. W uprawie występowały chwasty w postaci miotły zbożowej i gwiazdnicy pospolitej; w uprawie były miejsca, gdzie zboże nie wzeszło lub było mocno przerzedzone. Uprawa była uszkodzona w wyniku przydeptywania w czasie przemieszczania się stada zwierząt przez pole i przygryzania roślin. Uszkodzenia występowały w postaci małych miejsc, które po zsumowaniu miały obszar 0,5 do 0,6 ha na powierzchni plantacji. Powód nie stosował środków ochrony roślin w uprawie żyta ekologicznego. Pismem z dnia 20 maja 2019 r. Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Ł. zawiadomił powoda, iż w celu wydania decyzji naliczającej odszkodowanie należy w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem uprawy zawiadomić Nadleśnictwo W. w celu przeprowadzenia szacowania ostatecznego. W dniu 05 lipca 2019 r. dokonano ostatecznego szacowania szkody na gruncie wskazując w protokole obszar uprawy 4,81 ha, procent zniszczenia 10%, plon 20 dt z hektara, rozmiar szkody 9,6 q, cenę skupu 53,00 zł/dt i kwotę do wypłaty 508,80 zł. Podczas szacowania ostatecznego ustalono, że wydajność w uprawie żyta zostanie sprawdzona po poinformowaniu przez powoda o terminie sprzętu zboża. Powód nie poinformował przedstawicieli Nadleśnictwa W. o terminie zbioru. W dniu 12 września 2019 r. Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Ł. po rozpatrzeniu odwołania Z. K. dotyczącego oględzin żyta uszkodzonego przez sarny i jelenie na działkach położonych w J. oznaczonych numerami 45/1 i 46/1 wydał decyzję, w której ustalił wysokość odszkodowania na kwotę 508,80 zł.

Powód w styczniu 2019 roku oraz w dniu 02 lipca 2019 r. zgłosił szkodę łowiecką w uprawie na działkach położonych w J. oznaczonych numerami 40, 6/2 i 5/1. Oględzin szkód w uprawie dokonano w dniu 01 marca 2019 r. ustalając, iż szkodę w rozmiarze 20% w uprawie pszenżyta wyrządziły dziki na obszarze 2,53 ha. W dniu 05 lipca 2019 r. dokonano ostatecznego szacowania szkody wskazując na średni stan i jakość uprawy. Rozmiar szkody określono na 2,45 q, cenę zboża na 60,00 zł/dt. Wysokość odszkodowania określono na kwotę 147,00 zł. Do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Ł. nie wypłynęło odwołanie od szacowania szkód na działkach położonych w J. oznaczonych numerami 6/2, 5/1 i 40.

Z. K. na nieruchomości położonej w J. oznaczonej numerami działek (...) o powierzchni 4,96 ha prowadził uprawę żyta ekologicznego. Zasiew żyta dokonany został na początku października 2018 roku. Przedplonem był łubin żółty na ziarno, a następnie poplon łubinu na przeoranie na zielony nawóz. O. powód stosował około

6 lat temu, wapnowanie około 4 lat temu. W uprawie ekologicznej powód zastępuje nawożenie mineralne nawozami zielonymi, stosuje poplony na przeoranie, słomę ze zbioru plonu głównego na przeoranie. Zbiory z uprawy powód sprzedaje na wolnym rynku. Powód podał biegłemu sądowemu w zakresie rolnictwa B. M. sporządzającej opinię w niniejszej sprawie, że uzyskał plon żyta ekologicznego w wysokości 4 ton, który sprzedał do Młyna w N.. Na uprawę ekologiczną powód posiadał certyfikat

o terminie ważności od 03 września 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. W sporządzonej w niniejszej sprawie opinii pisemnej biegły sądowy w zakresie rolnictwa B. M. oceniła uprawę żyta na podstawie zdjęć załączonych do akt sprawy i stwierdziła, iż ogólny widok łąnu żyta jest bardzo dobry, szczegółowa lustracja wykazuje miejsca, gdzie rośliny nie wzeszły lub były przerzedzone, co spowodowało nadmierny rozwój chwastów. Do obliczenia szkody biegła przyjęła powierzchnię działek z ewidencji gruntów. Biegła ustaliła, że plon żyta w 2019 roku według danych z (...) Ośrodka Doradztwa Rolniczego w B. wynosił 31,7 dt/ha, według danych kierownika Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian

w (...),00 dt/ha. Cena rynkowa żyta ekologicznego w Młynie w N. wynosiła w 2019 roku 80,00 do 140,00 zł za dt. Przy przyjęciu ceny żyta 85,00 zł/dt, obszaru uprawy 4,96 ha i procentowego zniszczenia uprawy na 10% biegła B. M. określiła wysokość szkody łowieckiej w uprawie żyta ekologicznego przez powoda na kwotę 1336,47 zł. Biegła B. M. przyjęła ocenę wysokości szkody na 10% z protokołu oględzin sporządzonego z udziałem przedstawicieli pozwanego i powoda; z uwagi na różnicę szacunku rozmiaru szkody przez strony ostatecznie powinno nastąpić zważenie ziarna

po zbiorze, do czego jednak nie doszło, ponieważ powód nie zawiadomił o terminie zbioru. Biegła do określenia obszaru uprawy przyjęła powierzchnię ewidencyjną działek numer

45/1 i 46/1. Zachwaszczenie uprawy powoda mogło wynikać z niskiej siły kiełkowania ziarna

lub wczesnego żerowania zwierzyny na młodych roślinach. Siew zbóż ekologicznych

jest gęsty, wobec czego w opinii biegła stwierdziła, iż przyczyną wolnych pustych miejsc, gdzie rozwinęły się chwasty było żerowanie zwierzyny leśnej.

Sąd wskazał na art. 46 ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 6, art. 46a, art. 46 c i art. 46d ustawy

z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie oraz § 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych z dnia 16 kwietnia 2019 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 776) i stwierdził, że pozwany przyjął odpowiedzialność za szkodę łowiecką w uprawach powoda co do zasady i wypłacił powodowi odszkodowanie za szkody w uprawie żyta ekologicznego 508,80 zł i uprawie pszenżyta 147,00 zł.

Jak wynika dla sądu z opinii biegłego sądowego w zakresie rolnictwa B. M. odszkodowanie należne powodowi za szkody łowieckie w uprawie żyta ekologicznego wynosi 1336,47 zł. Uzasadnione jest przyjęcie przez biegłego do obliczenia obszaru uprawy powierzchni działek numer (...) wskazanej w ewidencji gruntów Starostwa Powiatowego w W., stosownie do treści § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych

z dnia 16 kwietnia 2019 r., ponieważ powód dokonał zasiewu na całej powierzchni graniczących ze sobą działek i brak jest przesłanek do przyjęcia, iż drzewa rosnące przy granicy działki powodują ograniczenia w uprawie.

Uzasadnione jest również dla sądu przyjęcie przez biegłego plonu żyta w 2019 roku według danych z (...) Ośrodka Doradztwa Rolniczego w B. w wysokości 31,7 dt/ha i ceny rynkowej żyta ekologicznego 85,00 zł/dt z poziomu ceny oferowanej przez Młyn w N., do którego powód, zgodnie z tym, co przekazał biegłej miał sprzedać żyto.

Z uwagi na to, iż powód nie zawiadomił przedstawicieli Nadleśnictwa o terminie zbioru zboża i uniemożliwił zważenie ziarna nie jest uzasadnione przyjęcie większego procentowego zniszczenia uprawy od ustalonego w protokole szacowania szkody na 10%. Ponieważ w decyzji z dnia 12 września 2019 r. Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Ł. nie uwzględniono przy ustaleniu wysokości odszkodowania nieponiesionych kosztów zbioru zboża sąd nie uwzględnił zarzutu pozwanego, zgłoszonego do opinii biegłego sądowego, i nie pomniejszył odszkodowania o powyższe koszty.

Mając na uwadze powyższe okoliczności sąd orzekł jak w punkcie 1. sentencji i zasądził od pozwanego na rzecz powoda odszkodowanie w wysokości ustalonej w opinii pisemnej przez biegłego sądowego w zakresie rolnictwa 1336,47 zł pomniejszonej o wypłacone już świadczenie na rzecz poszkodowanego.

Odsetki ustawowe za opóźnienie sąd zasądził od dnia 12 października 2019 r., czyli po upływie terminu 30 dni od dnia wydania decyzji w sprawie odszkodowania; wypłata odszkodowania powinna nastąpić w terminie 30 dni od dnia doręczenia powodowi decyzji z dnia 12 września 2019 r., jednak pozwany nie złożył dowodu doręczenia decyzji powodowi.

Sąd oddalił powództwo w pozostałej części mając na uwadze, iż powód nie wykazał, aby faktycznie poniósł szkodę w uprawie żyta ekologicznego w wysokości 11000,00 zł.

Powód według sądu nie przedstawił dowodu na fakt ważenia ziarna ani na fakt kwoty uzyskanej z jego sprzedaży twierdząc, iż ziarno w ilości około 5 ton pozostawił na zasiew.

Powód nie odwołał się od oszacowania szkody łowieckiej w uprawie pszenżyta na działkach położonych w J. oznaczonych numerami 40, 6/2 i 5/1 o powierzchni 2,53 ha i w związku z tym nie została wydana przez Nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe decyzja z art. 46e ust. 1 Prawa łowieckiego, stosownie do którego właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na których zostały wyrządzone szkody może wnieść powództwo do sądu właściwego ze względu na wystąpienie szkody w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość odszkodowania i dlatego sąd oddalił powództwo w tej części.

Mając na uwadze, iż powód utrzymał się ze swoim żądaniem tylko w nieznaczej części (około 7,5%) koszty nieopłaconej pomocy prawnej na rzecz pełnomocnika z urzędu powoda sąd przyznał od Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Wieluniu w stawce 600,00 zł przewidzianej w § 8 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 18) wraz z kosztami postępowania zażaleniowego 60,00 zł. Stosownie bowiem do treści § 4 ust. 4 rozporządzenia w razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia opłaty bierze się pod uwagę wartość zmienioną, poczynając od następnej instancji.

Sąd, uwzględniając wniosek pełnomocnika powoda, na podstawie art. 102 k.p.c. i nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego mając na uwadze trudną sytuację materialną powoda zwolnionego w niniejszej sprawie od kosztów sądowych.

Apelację od wyroku wniósł powód, który zaskarżył orzeczenie w zakresie punktu 2, zarzucając:

1/ naruszenie art. 361 k.c. przez błędne przyjęcie, że zasądzona od Pozwanego Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa W. na rzecz Powoda kwota 827,67 zł wraz z wypłaconym wcześniej odszkodowaniem w kwocie 508,80 zł pokrywa w całości szkodę, jakiej doznał powód w sytuacji, gdy całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że rzeczywista szkoda opiewała na kwotę 11000,00 zł;

2/ naruszenie art. 278 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego ds. wyceny szkód łowieckich, podczas gdy dowód ten miał kluczowe znaczenie dla ustalenia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia;

3/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę opinii biegłej i protokołu oględzin i szacowania szkody, na którym opinia ta została oparta, polegającą na przyjęciu, iż dokumenty te obrazują rozmiar szkody doznanej przez powoda i mogą stanowić podstawę obliczania wysokości odszkodowania w sytuacji gdy protokół oględzin i szacowania szkody został przez stronę powodową skutecznie

zakwestionowany, a opinia biegłej została sporządzona bez dodatkowych oględzin, jedynie w oparciu o dane z protokołu.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 10172,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12.10.2019 r. do dnia zapłaty ewentualnie o uchylenie wyroku

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu; o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu według norm przepisanych wraz z podatkiem VAT. oświadczając jednocześnie, że koszty te nie zostały uiszczone ani w całości, ani w żadnej części i o nieobciążanie powoda kosztami postępowania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wywołanych postępowaniem przed sądem II instancji od powoda na rzecz pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które znajdują potwierdzenie w przywołanych dowodach. Ustalenia te sąd drugiej instancji przyjmuje za własne, dzieląc również zaprezentowaną przez ten sąd ocenę prawną.

Niezasadne są zarzuty skarżącego sformułowane w apelacji dotyczące naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Dla porządku przypomnieć jedynie trzeba, że stosownie do art. 233 § 1 k.p.c.

sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego uznania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest

na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność – odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest nim inna ocena tych samych dowodów przeprowadzona przez skarżącego. Jeśli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena taka nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.)

i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. z wyrokiem SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906).

Skarżący nie wykazał, by ocena dowodów w niniejszej sprawie była rażąco wadliwa, sprzeczna z dyrektywami wyrażonymi w art. 233 § 1 k.p.c.

Skarżący, czyniąc ww. zarzut, nie przedstawia żadnych argumentów – poza własnymi twierdzeniami – przemawiających za tym, że Sąd Rejonowy powinien był inaczej ustalić i ocenić określone fakty i przede wszystkim wyciągnąć odmienne wnioski – zgodne z jego stanowiskiem.

Podkreślić też należy, że zgodnie z jednolitym w tym przedmiocie stanowiskiem judykatury, zadaniem biegłego sądowego nie jest ustalenie stanu faktycznego sprawy,

lecz naświetlenie i umożliwienie wyjaśnienia przez sąd okoliczności z punktu widzenia posiadanych przez biegłego wiadomości specjalnych, przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego materiału sprawy (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 1969 r., I CR 140/69, OSNC 1970, nr 5 poz. 85; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2006 r., V CSK 360/06, LEX nr 238973).

Z powyższych względów Sąd Rejonowy był uprawniony posiłkując się jedynie opinią biegłego do ustalenia wartości szkody po stronie powodowej. Opinia biegłego podlega bowiem ocenie jak każdy inny dowód, z tym, że dotyczy wiadomości specjalnych. Sąd dokonując ustaleń w oparciu o opinię biegłego nie miał wątpliwości co do jej fachowości i rzetelności.

Apelacja skierowana przeciwko wnioskowaniu sądu pierwszej instancji nie zawiera argumentów pozwalających na odmówienie mu racji, ponieważ nie wskazuje na istnienie błędów logicznego wnioskowania.

W sprawie, wbrew skarżącemu, wyrok został wydany w oparciu o opinię biegłej, uzupełnioną przez nią oraz jej przesłuchanie. Biegła w opinii poczyniła własne ustalenia jak również posłużyła się informacjami z protokołu pozwanego i na podstawie tak zebranych informacji określiła kwotę odszkodowania w wyższej wysokości niż pozwany w protokołach.

Nieuzasadniony był przy tym wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłej w oparciu o porównanie szkód z 2020 roku, pomimo, że szkoda miała miejsce w 2019 roku, gdyż przepisy Prawa (...) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z 16 kwietnia 2019 roku w sprawie szczegółowych warunków szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych nie przewidują możliwości szacowania i określenia odszkodowania w oparciu o szkody występujące w latach poprzednich lub następnych. Określenie wysokości szkody i odszkodowania może odbyć się wyłącznie o ustalenia dokonane w okresie szacowania konkretnej szkody.

Wobec powyższego wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej w ww. zakresie nie mógł być zrealizowany.

W tych warunkach zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. czy też art. 278 k.p.c. nie mogły odnieść zamierzonego skutku

Sąd Rejonowy nie mógł także uchybić art. 227 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Dlatego też art. 227 k.p.c. znajduje zastosowanie nie przy ustalaniu faktów przez sąd, lecz przy podejmowaniu określonych rozstrzygnięć dowodowych.

W konsekwencji nie można podzielić poglądu strony skarżącej, że naruszono w sprawie art. 361 k.c. w sposób opisany w apelacji.

Dla porządku trzeba przypomnieć, że w myśl przepisu art. 361 § 1 k.c., obowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynika. W celu ustalenia zakresu odpowiedzialności za następstwa zdarzenia koniecznym jest wykazanie istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem osoby, które spowodowało uszczerbek w majątku poszkodowanego, a spowodowaną szkodą. Badanie istnienia adekwatnego związku przyczynowego ma charakter dwustopniowy. Pierwszym krokiem jest ocena, czy pomiędzy badanymi zdarzeniami istnieje związek przyczynowy (test *conditio sine qua non*). Drugim – badanie, czy jest to związek o charakterze adekwatnym ("normalny" związek przyczynowy) (tak: K. Osajda (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. 22, rok 2019). Test warunku koniecznego pozwala stwierdzić, czy między zdarzeniem a szkodą zachodzi obiektywna zależność. W tym celu należy zbadać, czy niewystąpienie zdarzenia powodowałoby, że szkoda także nie wystąpiłaby. Natomiast z zasady pełnego odszkodowania ustalonej w art. 361 § 2 k.c. wynika, iż w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

W okolicznościach sprawy odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego nie budzi wątpliwości, jednak kwestionowana jest wysokość należnego odszkodowania.

Wypada wskazać, że sam powód nie był pewny co do wysokości należnej mu kwoty tytułem odszkodowania, gdyż w pozwie wskazał najpierw 2144,20 zł, następnie rozszerzył powództwo do 11000 zł, zaś w apelacji wskazał 10930 zł. Wypada też zauważyć, że powód wskazał w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, że jego szkoda obejmuje 11 ton żyta, przyjmuje cenę żyta 100 zł za tonę, co stanowi 1100 zł. (11 x 100 zł), a więc wysokość odszkodowania nie mogła stanowić 11000 zł jak tego chciał skarżący.

Powyższe świadczy, że sam powód nie umiał oszacować należnego mu odszkodowania, konsekwencją czego było powołanie biegłej, która ustaliła dopiero jego wartość w uprawie żyta ekologicznego w wysokości 1336,47 zł.

Biegła szacując odszkodowanie posłużyła się obszarem uprawy powierzchni dla całości działek numer (...) (§ 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych z 16 kwietnia 2019 r.) oraz przyjęła plon żyta w 2019 roku według danych z (...) Ośrodka Doradztwa Rolniczego w B. w wysokości 31,7 dt/ha i ceny rynkowej żyta ekologicznego 85,00 zł/dt z poziomu ceny oferowanej przez Młyn w N., do którego powód miał sprzedać żyto.

Powód w wbrew art. 6. k.c. nie udowodnił faktu zawiadomienia przedstawicieli Nadleśnictwa o terminie zbioru zboża i że umożliwił zważenie ziarna, co uzasadnia twierdzenie, że nie można przyjąć większego procentowego zniszczenia uprawy od ustalonego w protokole szacowania szkody na 10%. Powód nie przedstawił też dowodu na fakt kwoty uzyskanej ze sprzedaży zboża oraz, że ok 5 ton pozostawił na zasiew. Jego twierdzenia w tym zakresie są gołosłowne, a więc nieudowodnione.

Prawidłowe jest również stanowisko sądu, że niezasadnym będzie przyznanie odszkodowania za szkody łowieckie w uprawie pszenżyta na działkach położonych w J. oznaczonych numerami 40, 6/2 i 5/1 o powierzchni 2,53 ha, gdyż w zakresie tych upraw nie została wydana decyzja przez Nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, co sprawia, że stosownie do art. 46e ust. 1 Prawa łowieckiego, nie można wystąpić do sądu o odszkodowanie.

Powyższe rozważania prowadzą do jednoznacznego wniosku, że należne powodowi odszkodowanie - wyliczone przez biegłą - bez żadnych wątpliwości spełnia kryteria o jakich mowa w art. 361 k.c.

W tych warunkach Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację powoda jako całkowicie bezzasadną, o czym orzeczono jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego, należnych od powoda na rzecz pozwanego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 wyroku, na podstawie art. 98 § 1 - 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, który powód przegrał w instancji odwoławczej w całości.

Wysokość kosztów profesjonalnego zastępstwa prawnego po stronie pozwanego w wysokości 1800 zł Sąd Odwoławczy ustalił w oparciu o § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zastosowania w sprawie przepisu art. 102 k.p.c. i nieobciążanie powoda kosztami postępowania odwoławczego.

Powód, decydując się na wniesienie apelacji, znał już motywy, które legły u podstaw rozstrzygnięcia sądu I instancji i dlatego powinien dokonać oceny ryzyka związanego z koniecznością poniesienia kosztów postępowania, w sytuacji, gdyby jego stanowisko nie zostało uwzględnione. Ponadto zaznaczyć należy, że z istoty każdego postępowania procesowego wynika jego sporność i zwykle niepewność rozstrzygnięcia, a każda strona domagająca się wydania rozstrzygnięcia sądowego jest z reguły przekonana o słuszności swoich żądań. Subiektywne zatem przekonanie o słuszności żądania nie jest z pewnością okolicznością, która sama przez się może przemawiać za rozstrzygnięciem o kosztach procesu w oparciu o art. 102 k.p.c..

Ustanowiona w art. 102 k.p.c. zasada słuszności, jako stanowiąca odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik procesu, jest rozwiązaniem szczególnym, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Wymieniony przepis, choć nie konkretyzuje pojęcia przypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację sądowi orzekającemu, winien być zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z zasadami słuszności, a tego rodzaju przypadek na etapie postępowania przedmiotowego apelacyjnego nie zaistniał.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym w wysokości 1476 zł brutto orzeczono jak w punkcie 3 wyroku, na podstawie § 8 pkt 5 w zw. z § 4 ust. 2 i 3 oraz § 16 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 roku (tj. Dz.U. z 2019 roku, poz. 18).